

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1909. AUGUSZTUS 3.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 174. SZÁM.

Előfizetési táblázat.
 Kassán:
 Egész évre . . . 14.—K
 Fél évre . . . 7.—
 Negyed évre . . . 3.50
 Egy órára . . . 1.20
 Vidéken:
 Egész évre . . . 20.—K
 Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Az ellenséges Ausztria.

Kassa, augusztus 2.

Ausztria mindenütt és mindenben gátat áll, míhelyt Magyarország anyagi megizmosodásáról van szó. Erre mutatott rá Sztérényi József kereskedelmi államtitkár brassói beszédében, amikor a kassa-oderbergi vasutról szólott. Ez a vasut felében magyar, felében osztrák területen fut s a Németbirodalom hatalmas emporiumaival a legrövidebb és a legegyszerűbb uton köt össze bennünket. Mindnyájan emlékezhetünk rá, hogy az Ausztriával kötött gazdasági szerződésben milyen fogas, milyen nehezen nyélbeüthető kérdés volt e vasut ügye. A Wekerle-kormány nagy nehezen, félszáz milliónyi áldozatok árán, amelyet a vasut szolgálatteljesítő képességének fokozására ad, csikart ki holmi engedelményeket Magyarország javára, amely haszon azonban nem jár Ausztria károsodásával.

Magyarország reáliter állja, amit magára vállalt, Ausztria csak színleg. Inkább lemond a maga hasznáról, pedig milyen kívánatos a jó osztráknak a drága kis haszon, melyhez hozzá is szokott, hogy fájhat neki a róla való lemondás és mégis inkább lemond róla, semhogy a hasznoskában velünk osztozkodják. Sztérényi ezt a kézzelfogható, igaz mívöltában nem is jellemezhető perfidiát, csupán olyan szükkeblúségnek stigmatizálja, amelyre nem szövetséges, de ellenséges állam és nép sem volna képes, ha csak a rosszindulat s a vak gyűlölség nem kerítette teljesen hatalmába.

Mégegyszer mondjuk, hogy Sztérényi beszédében ez a passzus több százados igazság, s mégis ez vert föl a legnagyobb port bizonyos körökben. Csupán arról a megbotránkozásról beszélünk, amely a Lajthán innen, nálunk támadt. Hogy a Lajthán tul el fogjákátkozni Sztérényit s Magyarországot, ismét az osztrák áldozatokkal hozakodván elő, rut, hátlanságot sütnék, azt bizonyosra vesszük. Minket most inkább érdekel s nagyobb csodálkozásba ejt az itthon maradt patália. A Sztérényi igazmondása, keresetlen igazmondása, keresetlen

őszintesége kivált két nagy és hatalmas ujságnak, egy magyar- s egy németnek feküdte meg a gyomrát.

A magyar ujság nem jajong s nem emleget ildomtalanságot, hanem a Wekerle-kormány gyöngeségének rója föl, hogy nem markolta meg az osztrákot s nem kényszeríti kötelessége teljesítésére. Hát legyen úgy; de amikor ma könnyű szerrel vádol, illett volna gondolnia a tegnapi is. Ki kapatta el az osztrákot, hogy merjen és követeljen mindent, a Wekerle kormány-e pár rövid év, vagy pedig a szabadelvű uralom hosszú évtizedek alatt? Hisz a szabadelvű kormányoknak sok más egyébbel, Hekuba volt a kassa-oderbergi vasut ügyéhez hasonló bonyodalmas ügy s nem is törődött vele. És mégis, óh logika! a Wekerle-kormány, amely görcsösen ragaszkodik a hatalomhoz, amelynek nincs eléggé nagy ár a hatalom megtartásáért, mert a darázs fészkebe nyulni: a szabadelvűpart pedig, amely mindig készen állott a télreállásra, s mégis agyon kellett verni, hogy kiálljon az utból, még csak meg sem próbálta.

A német ujság szentimentálisabb hurokat penget. Nem tudja, nem akarja hinni, hogy Ausztria olyan szükkeblű volna, aminőnek Sztérényi festette. De volna bár olyan, arra az esetre is van kadenciája. Nem illik a szövetséges állam aktív politikusanak a másik félről hasonló vádakat világgá bocsátani, ha még annyira igazak is. Ezt a kis tanítást inkább adresszálna a szóban forgó derék német nyelvű magyar ujság az osztrák politikuskoknak. Ók kevesebbet törődnek az illemmel is, az igazsággal is.

Korcsmárosok szervezkedése.

(Az elnökség kibuktatása. — Uj vezetők. Szeszraktári és szódagyári szövetkezet.)

A kassai vendéglősök, korcsmárosok, kávéosok és szállodások ipartársulatában, mint azt jeleztük volt a rendkívüli közgyűlés után, erős animozitás uralkodik a mostani elnökség ellen. Különösen nem tudják megbocsátani azt a körülményt — s ebben igazuk van — hogy az elnökség denuncialta a tagokat a pénzügyi hatóságnál s egyesek kenyere ellen tört.

Az ipartársulat rendeltetése nem az,

hogy a tagok anyagi jólétét veszélyeztesse, hanem alapszabályai szerint kötelessége a társulati tagok érdekeit minden fórum előtt megvédelmezni. Különös és sok zaklatásban részesítette az egyes tagokat Dávidkó János társulati jegyző, akit semmi szín alatt sem akarnak tovább bizalmi állásában megtérni. Már a napokban rendkívüli közgyűlést hívnak össze s ezen leteszik a jegyzőt és új elnököt választanak.

Az ipartársulat bizalma Stern Lajos vendéglősben összpontosul, aki régi szakember s pártatlan magatartásával és uri modorával méltó lesz az elnöki székbe. Elvégre az ipartársulatot reprezentálni is kell s ez műveltség és modor nélkül nem megy. Míhelyt az új vezetőség megalakul, az ipartársulat megvalósítja régi tervét, a szeszszabadraktári és a szódagyár szövetkezetet. Különösen a szeszszabadraktár felállítását forszírozzák az ipartársulatban. A korcsmárosok ma ki vannak szolgáltatva a szeszkereskedők önkényének, míg szövetkezeti uton olcsóbban szerezhetik be a szeszt. Egy kassai bank fogja financirozni a szeszszabadraktárt s a részjegyek jegyzésére már most megteszik az előkészületeket.

Omladozik a Dom!

A keleti oldal veszedelme.

Sürgős vizsgálatot kérünk.

Riasztó hírt közöl velünk egy olvasónk, aki a Dom közelében lakik s évek óta figyelmes szemlélője annak, hogyan pusztul a drága milliókkal restaurált kassai székesegyház, a gótikus építménynek ez a remeke. A Dom keleti oldalán, a restaurálásnál szepesi homokkővet használtak. Ez a kő barnább színével erősen elüt a többi kövektől. De nemcsak színben különböző, hanem szilárdságban is. Elannyira, hogy alig tíz év után már nem tud ellenállani az időjárás viszontagságainak. Az eső kikezdte ezt a homokkővet, mely repedezik, porlad, s nagy darabokban levállik a Dom külső faláról. Az alapzat körül bárki meggyőződhetik állításaink igazságáról. A kövek egyes helyen annyira meglazultak, hogy pusztán kézzel le lehet azokat fejteni. Némelyik úgy hámlik, mint a narancs héj. Más meg erős repedezéseket mutat.

A dóm szomszédságában lakó Haltenberger Ferenc egy nagy darab követ őrizületében, melyet az eső mosott le a székesegyház keleti oldalának egyik gótikus csipkészetéről. A közel 15 kilos kődarab egyszerűen lemállott. Kisebb hulladékok pedig szinte állandóan találhatók eső után a Dóm körül.

A székesegyház építésében mutatkozó

: Menyasszonyi kelengyék. :
 : uri- és női divatcikkek. :
 : selymek és divatkelmek :
 : : csakis ujdonságok : :
 : : nagy raktára : :

KOLUMBY VILMOS

Kassa, Fő-utca 54. sz.

(Szinházzal szemben.)

Határozott szabott árak.

ezen jelenségre felhívjuk a hatóság figyelmét. Ha idejében megvizsgálják a bajt, talán még elejét lehet venni a nagyobb veszedelemnek. Elvégre a Dóm restaurálása évszázadokon készült. Nagyon szomorú dolog, hogy a felszentelés után tíz évre már építkezési hiányokra és bajokra keil rámutatni.

HIREK.

— **Házasság.** Andrassy Gyula gróf belügyminiszter, mint értesülünk, házasságot kötött özv. Andrassy Tivadarné szül. Zichy Ella grófnővel. A polgári szertartást a II. kerületi anyakönyvvezető végezte, míg az egyházi esketés a II. kerületi plébánián ment végbe.

— **Kinevezés.** A király az igazságügy-miniszter előterjesztésére dr. Koszika Imre kassai kir. ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt aljárásbíró jelenlegi székhelyén járásbíróvá nevezte ki.

— **Tanítói kinevezések áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Csóhány Béla felsőhuttai tanítót a hernádszadányi, Szanyi Ferenc szádélői tanítót a szerneji all. el. iskolához helyezte át. A megüresedett felsőhuttai állásra Sloszarik Gyulát, a szádélőire pedig Vetráj Viktort nevezte ki.

— **A kassai korzó.** Mult vasárnap nem csekély mozgalmat keltett a kassai Uránia színház vezetőségének az az elhatározása, hogy a helybeli korzót a színház vászna számára megörökített. Az elhatározást tett követte s ma már ott tartunk, hogy a szingazdag érdekes kép, melyet egy-egy ilyen vasárnapi korzó nyújt, ma, hétfőn este, háromnegyed 9 órakor látható lesz az Uránia színház vásznán. A kétségtelenül érdekes és mulattató felvételek, melyek lokális szempontból, a közönség körében különös érdeklődésre tarthatnak számot, a következők sorrendben kerülnek színre: 1. A kassai kir. javítóintézetben. 2. Kijövet a székegyházi déli miséről. 3. A korzó a Széchényi-ligetben. 4. A ligeti kioszk délből. 5. A 34-ik gyalogezred zenekara. 6. Hazafelé a ligetből. 7. A Jakab palota előtt. 8. Délutáni előadás vége az Uránia színházban. A ma kezdődő és három napra terjedő új műsornak egyéb kiemelkedő számai néhány igen szép, komikus és mulattató felvételen kívül a bambusz nád kalapok készítése Szundaszigeteken és Jeanne d'Arc, az orleansi szűz élete. Kedden este fél hat órakor, az Urániában gyermekelőadás lesz, amelyen szintén bemutatják a kassai korzót.

— **Házasság.** Dr. Mandel Gyula varannói ügyvéd tegnap házasságra lépett Ganczfried Irénkével, Ganczfried Bertalan ügyvéd leányával. Az esketési szertartást az izr. anyahitközség templomában dr. Winkler Sándor csabrendeki rabbi végezte, a ki a fiatal házaspárhoz magas szárnyalású beszédet intézett, mely ugy tartalmával, mint előadási modorával a jelenlevő nagyszámú közönségre mély hatást gyakorolt.

— **A mult évi zárszámadás.** A város számvevőségi hivatala már elkészült az 1908. évi zárszámadás munkálataival. A zárszámadás már nyomtatásban is megjelent s a legközelebb a bizottságok már tárgyalni fogják.

— **Kettős footballmérkőzés.** Tegnap két football mérkőzés is volt a Rákóczi-köruton levő sporttelepen. Először a KAC ifjúsági csapata győzte le 8:0 arányban a Kassai Munkás Torna Egylet első csapatát és ezzel bebizonyította a club, hogy ifjúsági csapata is kiváló. Ezután a közönség a KAC első csapatának remek, szép és mesteries játékában gyönyörködhetett, kik az ETVE jelenlegi nagyon gyenge első csapatát óriási fölényvel 21:1 arányban győzték le, ezzel újból tanujelét adván remek formájuknak. Urbán Pál dr. közmegeledésre bíraskodott. A mérkőzésen megjelent a klub agilis elnöke gróf Zichy Károly is nejevel egyetemben és ezzel buzdítólag hatván jeles ifjainkra.

— **A szepesiek kongresszusa.** Az a lokalpatriotizmus, mely példátlanul összefüzi és együtt tartja a messze idegenbe szakadt szepesmegyeieket is, most nagyszerű ünnepekben nyilvánul meg. Ma kezdődik a szepesiek országos kongresszusa Iglón s ez alkalommal az ország különböző helyén, különböző állásokban szétszórta szepesiek találkoznak. Magasrangú tisztviselőktől le a kis emberig, aki csak tehette hallgatott a hívó szóra s ma a szülőföld, több száz olyan fiát látta újból, akiket az életkörülmények régen elsodortak a vadregényes Szepességből az ország más tájékára. A három napra terjedő kongresszus mai első napján az iglói városi vígadóban ismerkedési estély lesz, utána tánc és sétahangverseny. Holnap augusztus hó 3-án, reggel katonai zenekari riadó. Délután 10 órakor kongresszusi nagygyűlés. Az elnöki megnyitót gróf Csáky Vidor mondja, a vendégeket Salamon Géza főispán és Folgens Kornél iglói polgármester üdvözlő, akiknek nevében Kray István szegedi táblai elnök válaszol. Ezután a kongresszus állandósítását fogják kimondani. Majd a „Szepesi Egyesület Budapesten“ tart rendkívüli közgyűlést. Délben a Vigadó előtt az összes vendégeket lefényképezik. Ezt banket követi, délután szepesi vásár, este a színházban hangverseny. Augusztus 4-én a társaság kirándul Igló-Füredre.

— **Vége a régi tizforintosoknak.** Az Osztrák-Magyar Bank 1901. szeptember 2-iki hirdetésével bevont, 1880. május 1-i kelettel ellátott „Tiz forint“-os o. é. bankjegyeit, a melyeket a bank főintézetei és fiókjai ez idő szerint még becsérélnek, ez évi augusztus 31-e után sem beváltásra, sem becsérélésre el nem fogadják és e nap után a banknak az említett bankjegyekkel szemben való minden kötelezettsége megszűnik.

— **Bleriot légi utja.** Méltán a tudományos és művelt világ osztatlan érdeklődésére számíthat az az óriási küzdelem, melyet a zseniális emberi elme a levegő meghódításáért folytat s ebben a küzdelemben most legujabban óriási feltűnést keltett Bleriot légi utja, amelylyel sikeresen átkelt a La Manche-csatornán. Ezt a világhírű légi utat, a párisi Pathé freres, mozgófénykép készítő cég, a nagynevelő légiutas engedélye folytán megörökítette és a kassai Uránia-színház vezetőségének sikerült, nagy áldozatok árán, ezt az értékes filmet megszerezni. Így tehát a kassai közönségnek a közeli napokban módjában lesz, Bleriot, világrekord számba menő, július 25-iki felszállását és a La Manche-csatornán való életveszélyes átkelésében gyönyörködhetni.

— **Pápainé kalandja.** Pápai Lajosné, a Kassáról a nagyvárad színházhoz szerződött kitudó művész felesége, kinos kalandba keveredett, melyről egy ottani lap a

következőket írja: Tegnap este furcsa eset történt Nagyváradon. Hat óra felé sétára indult Pápai Lajosné, a Szigligeti-színház egyik művésznének felesége. Csipkés, habos toilletben. S egyszerre elrobogott mellette husszállító kocsján Weisz Lajos, egy herkules termetű, félszemű mészároslegény. Klein Dávid szalámigyáros alkalmazottja volt Weisz Lajos és száguldó lovakkal járt a gyár könnyű kocsján. Az volt a paszsziója, hogy kiszemelt egy nőt — minél inkább uriasabbat — és mellette közel suhant el, míg szerelmes szavakat ejtett bőséggel a megrémült hölgy felé. Mire a molesztált hölgy magához tért, a különös aszfaltbetyár már messze robogott. Ezt a vakmerő játékot gyakran megkockáztatta Weisz Lajos. Egyizben Pápai Lajosnét is megrémítette. A védtelen nőt szinte elkábította a durva inzultus, de elhatározta, hogy vigyáz, ha még egyszer szemé elé kerül a vakmerő. Tegnap aztán ideje sem volt a menekülésre, már odaért hozzá Weisz Lajos és megint elhangzottak szentelen nagyhangon a fél szemű Don Juan mészáros szerelmi bókjai.

— **Rendőrl Fogja el a bitangot!** — kiáltotta hirtelen Pápainé.

Véletlenül éppen ott járkált a rendőrszem. Az elegáns hölgy kiáltására megragadta a rendőr a lovak zablait és megállította a kocsit. Azonnal a rendőrségre mentek. Nem mindennapi látvány volt, a mint a rendőr vezette a cérnahálós ingű fiatal embert és melletük — arcán a felháborodás pirjával — sietve ment, nem törődve a kíváncsiakkal, az elegáns Pápainé. A rendőrségen aztán a mészáros aszfaltbetyár ellen becsületértés és utcai botrány okozása miatt megindították az eljárást.

— **Az első löcsei kalendárium.** A dérek löcsei kalendárium, amelyet vakmerő modern viccelők és adomázók rémitésére szoktak felemlegetni, hogy onnan vettek kölcsön szellemeskedéseiket, újból napvilágot lát. A löcsei kalendárium a kassai székegyház egyik síremléke mögött jutott napvilágra és jelenleg Löcse város kegyelettel őrzött kincse. Abban hű bepillantást nyerünk az akkori kor vallásos és életrendi bölcsességét hűen visszatükrözőtő eszmévilágába, mert a könyv egyformán érdekli a történelmet, aszkétikát, asztronómiát és gazdaságtant.

Most Hajnóczy R. József kiadja az 1626-iki löcsei kalendárium egyes fejezeteit. A könyvecske második lapja időrendi táblát tartalmaz, majd a naptári rész jegyeinek magyarázata után maga a naptári rész következik, ahol a napi szentek neveihez időjóslatok, holdváltozások és egyéb rövid tanácsok fűződnek. A vásárjegyzék után a könyv legérdekesebb része jön: a Prognosticon astrologicum, t. i. az égi fő csillagoknak forgásából való jövendölés, ez tíz részre oszlik. A kalendárium utolsó fejezete: „Rövid Chronica Christus Urunk születése után.“ cím alatt történelmi jegyzeteket nyújt. A szepesiek és az erdélyi szászok közötti állandó szellemi összeköttetésre vall ama körülmény, hogy a kalendárium szerkesztője, míg az egyes hazai háborus adatokat csak hézagosan közli, addig az erdélyi és felvidéki magyar-német harcokat apró részletekkel adja elő.

— **Nos és az adomák?** — kérdi az olvasó. Azok nincsenek az új kiadásban, hanem az érdeklődő megtalálja azokat a legfrissebb élelapokban.

— **Letartóztatott rablőgyilkosok.** Még a mult hó 28-án történt, hogy a Szepes-ófalura igyekvő Widovszky Herman és neje késmárki zöldségkereskedőket éjfélkor a Szepesbela város és a dohánygyár közötti uton

SALAMANDER

CIPŐK a legjobbak.

Egyedüli raktára Kassán
Gutfreund Samu
Fő-utca 43. szám.

Női-, férfi, Chevraux, Box, barna és fekete cipők egységára **K 16.50.**

5 ember megtámadta, Widovszkit a kocsi-
től elűzte, míg nejét súlyosan bántalmazva,
a szekéren lévő zöldséget és gyümölcsöt
megdézsmálva tovább állottak. Widovszky
Hermannét súlyos sérüléseivel Budapestre a
Herczel féle szanatóriumba szállították, hol
sérüléseibe behalt. A lőcsei kir. ügyészség
az öt tettest, névszerint Soltész Jakab, Muha
István, Neupauer István, Román András és
Czompely János szepesbélai legények sze-
mélyében letartóztatta s bekísértette a lőcsei
kir. törvényszék fogházába, ahol most már
várhatják méltó büntetésüket.

— A városi háziszemét fuvarozás. A
városi szemétfuvarozási vállalatról hozott
szabályrendeletet a belügyminiszter a város-
hoz intézett leiratában jóváhagyta. Szomban
érkezett meg a jóváhagyás s ennek
folytán a városi tanács a szabályrendelet
rendelkezéseit az egész vonalon életbelép-
teteli. Az új rend remélhetőleg jelentékenyen
hozzájárul a város köztisztasági állapotának
javításához.

— Éjjeli botrány. Ma hajnalban a
Stern vendéglőjében összeverekedett egy
csomó iparoslegény. Széket, asztalt, lámpát,
üveget, poharat törtek zuztak, majd az ut-
cán folytatták a lármás verekedést. A rend-
őrség Bokop András kőművest, Skoczmy
József ácstanulót, Lőrincz József szabót,
Lőrincz Károly asztalost és Ivánkó Géza
34 es bakát bekísérte. Ugyancsak a Stern
vendéglőben később újabb verekedés támadt,
mely fölverte a főtca lakóinak nyugalma-
t. Ez alkalommal a rendőrség bekísérte Ko-
vács György lakost, Veréb Annát, Inki
Gyulát, Vasztos Andrást és Gyulát és Suki
Gyulát. Ez utóbbi inzultálta Kovács
Györgyöt s ebből keletkezett a botrányos
verekedés.

— Tolvaj bolti szolga. Orbán Imre, a
Fleischer és Schirger vaskereskedő cég
Deák Ferenc utcai fiókjának vezetője, nyo-
mára jött annak, hogy *Pintér* András bolti-
szolga az árukat dézsmálja. Jelentést tett a
rendőrségen, amire házkutatást tartottak *Pin-
tér* lakásán s nem kevesebb, mint egy sze-
kérre való zománc edényt találtak nála fel-
halmozva. A bolti szolga a lopást a ház-
mesterné közreműködésével hajtotta végre.
A rendőrség a lopott árut elkobozta s bün-
vádi eljárást tett folyamatba a bűnösök
ellen.

— Női zenekar az Otthon-kávéház-
ban. Amióta a Varázskeringő bűbájos ze-
néje, Fráncival, a női zenekar fehérruhás
primás kisasszonyával meghódította a vilá-
got, azóta a női zenekarokat ismét felka-
rolta a közönség kegye. Szívesen meghall-
gatják a fehér ruhás muzsikusz lányok pom-
pás játékát, szívesebben, mint más zenekart,
hiszen a zenei élvezet mellé ráadásul, egy
csomó szép lány mosolygása is adódik. A
kassai közönség immár negyedszer követeli
vissza a női zenekart az Otthon-kávéháztól.
Alig, hogy elmentek, ma, hétfőn este újból
megkezdik szereplésüket. Hoztak egy cso-
mó szebbnél-szebb zeneszámot s ezzel meg-
halt az unalom. Aki ebben a nyári rekkenő
hőségben este jót mulatni akar, az elláto-
gat a Kossuth Lajos utca 16. szám alatt
az Otthon-kávéházba, s élvezheti a szebbnél-
szebb melódiákat, a tüzes keringőket. A
női zenekar este 9 órától éjfélutánig játszik.
Belépő-díj nincsen.

— A Modern-színpad bemutatkozása.
Tegnap mutatkozott be a Széchenyi-ligeti
kioszkban Roland Róbert és társulata. A
hús fák alatt rengeteg közönség gyűlt egybe
s kezdettől fogva az előadás végéig tombolt
a jókedv. A közönség szinte hőmpölygött a
kacagástól, ami a szellemes és kitűnő mű-
sornak köszönhető. A hölgyek közül *Sán-
dor* Erzsébet finom kabaretdalai, elmés mókái
indították tapsra a közönséget. Elsőrangú
előadóművész, aki sok természetes hu-
morral deríti jókedvre hálás hallgatóságát.
Igen nagy hatást ért el Roland Róbert. Kö-
zel egy órát töltött a dobogón és sem mű-
vészete, sem programja ki nem merült a
változatosságban. A közönség, már fáradtan
a sok nevetéstől, tapsolta a művészt, aki

tegnap megmutatta, hogy malaczkodás nél-
kül is lehet szórakoztatni, ha az előadásban
van izlés és akkora tehetség, mint a minőt
tegnap Rolanban megismertünk.

IRODALOM.

— A Nyugat. Az egyetlen modern iro-
dalmi és kritikai hetiszemle az Ignotus, Os-
vát Ernő és Fenyő Miksa szerkesztésében
kéthetenként megjelenő Nyugat, melyhez a
fiatal magyar írógárda legtehetségesebb tag-
jai tartoznak. A Nyugat másfélévi fennállása
óta új hangot, új irányt teremtett s minden
száma elsőrangú irodalmi érdekességű.

A Nyugat 15-ik száma most jelent meg
augusztus 1-én a következő igen becses
tartalommal:

Gellért Oszkár: Bleriot, Wrigth, Lat-
ham (vers). Karinthy Frigyes: L'homme
qui vole. Füst Milán: Gondolatok vázlata a
külső és belső szemléletről. Ady Endre:
Versek. Kortsák Jenő: The Tennysons
(novella). Elek Artur: Poe Edgár költemé-
nyei (III). Babits Mihály; Poe Edgár: Vala-
kinek a paradicsomban. Balázs Béla: Mű-
vészfilozófiai töredékek. (II.) A figyelő ro-
vattartalma: Kozma Lajos rajzai. (Lengyel
Géza), Tátray Lajos (Bárdos Arthur), Pe-
terdi Andor versei (Karinthy Frigyes), Szecső
Vilmos: Rákos Jenő drámái. (Juhász Gyula),
Mach Ernst (Lánzi Jenő).

A Nyugat előfizetési ára egész évre
20 K, felévre 10 K, egyes szám ára 1 ko-
rona. Kiadóhivatal VIII. ker. Rákóczi-ut 9.

A Nyugat kiadásában újabban néhány
rendkívül érdekes és nagy feltűnést keltő
munka jelent meg, ezek: Babits Mihály:
Levelek Irisz koszorújából (Versek). Balázs
Béla: dr. Szélpál Margit. (Tragédia 4 felvo-
násban.) Kemény Simon: Lamentációk
(Versek) és Móricz Zsigmond: Hét krajcár.
(Elbeszélések). A magyar könyvpiacra szo-
klatlan külső díszrel kiállított könyvek a
Nyugat kiadóhivatalában rendelhetők meg.

TÁVIRAT — TELEFON.

Kossuth a brassóiakhoz.

Budapest, augusztus 2.

A brassói választópolgárság Sztérényi
József államtitkár beszámolója alkalmából
távíratilag üdvözölte Kossuthot. Az üdvöz-
lésre most Kossuth válaszolt s választában
kiemelte, hogy Sztérényi — bár nem tagja
a függetlenségi pártnak — sokat tett a füg-
getlenségi párt érdekében.

A horvát válság.

Bécs, aug. 2.

Hír szerint a horvát képviselők Bian-
kini és Vukovics reichsráthi képviselőket
felkérték, hogy járjanak közbe a külügymi-
niszternél a horvátországi helyzet szanálása
érdekében és teremtsék meg a horvát koa-
lició és Rauch bán között a békét. A kép-
viselők ma érintkezésbe léptek Aehrenthállal,
ki kijelentette, hogy a közbenjárásra nem
tartja magát illetékesnek.

Petőfi emléke.

Segesvár, augusztus 2.

A segesvári csatatéren ma nagy ünne-
péssel ülték meg Petőfi Sándor halálának
60 ik évfordulóját. Az ünnepségen, melyen
több főispán és képviselő résztvett, az em-
lékbeszédet Irsay József képviselő tartotta,
utána Kéry Gyula a Petőfi-társaság titkára,
kétszáz piros rózsából álló koszorút helye-
zett a sírdombra. Az ünnepély a Petőfi em-
léknél folytatódott, ahol Vertán Endre mon-
dott beszédet.

Szepesiek kongresszusa.

Igló, aug. 2.

A szepesiek holnap tartják meg
kongresszusukat, amelyen a kormányt Gün-
ther Antal igazságügyminiszter fogja kép-
viselni.

Clemenceau tanulmányuton.

Kalsbad, aug. 2.

Clemenceau francia volt miniszterelnök
az őszi nagyobbszabású tanulmányutra
készül, mely Budapesten át a Balkánra ve-
zet. Clemenceau útja alatt a szociális kér-
dések fogja tanulmányozni és erről köny-
vet is ad ki.

Baross Gábor emléke.

Budapest, augusztus 2.

Tegnap ülték meg a fővárosban a zó-
natarifa életbeléptetésének évfordulóján Ba-
ross Gábor emlékünnepe. Baross szobrát
ez alkalommal beszéd kíséretében megko-
szorították. A kereskedelmi miniszterium ne-
vében Sztérényi József államtitkár, a Máv.
névében pedig Marx elnökgazgató helyettes
mondtak beszédeket.

Kisiklott személyvonat.

Budapest, aug. 2.

Tegnap este az Orsovára menő sze-
mélyvonat Cegléd és Kiskőrös között, Nyárs-
apát közelében kisiklott. A kisiklást az idézte
elő, hogy a síneken fatorlasz állott. A moz-
donyvezetőnek nem volt ideje fékezni. A
csendőrség nagy apparátussal nyomoz, mert
a jelek arra mutatnak, hogy merénylet
történt.

V. E. Uránia Színház.

Mozgófényképek.

Műsor augusztus hó 2., 3. és 4-én.

A mozgatható bábu (Tréfás.)

A bambusz nád kalapok készítése Szun-
daszigeteken. (Színgazdag műfilm.)

A vőlegény, aki várat magára. (Komi-
kus házassági történet.)

Jeanne d'Arc, az orleansi szűz. (10
részben.)

A kassai korzó.

Colombo és vidéke. (Természet utáni
felvétel. Színes műfilm.)

Az előadás kezdete este pont 9 órakor.

Vasár- és ünnepnap 3 előadás: 7 órakor,
7-kor, és 9-kor.

Helyárak: Páholyülés I.— K. I. hely
1.— K. II. hely 70 fillér. III. hely 40 fillér.
Gyermekek és katonák a fél helyárat fizetik.

Jegyek előre válthatók Quirsfeld János
ur üzletében Fő-utca 51. és Radó Béláné
dohánytözsdejében Deák F. utca 16. Szin-
házi pénztár nyitva 6-tól.

A legjobb szórakozó hely

GUTTMAN MÁRK

Horgony-kávéháza. Sör-
ház-utca 7. szám.

Egész éjjel nyitva. Jó italok és
ételek, gondos kiszolgálás, mérsé-
kelt árak mellett.

Flórián = fürdőkert

Kassa legkedveltebb nyári helyisége.

Fákkal ültetett, árnyas kert, szőlő-
lugasokkal. A hőség ellen védve, két
kuglizó, a legjobb karban, társaságok
részére. Állandó meleg és hideg zu-
hany- és kádfürdő. Tisztviselők, ipa-
rosok és kereskedők találkozó helye.
Kötő termései hamisítatlan borok,
friss csapolású sör, Hetenkint többször
zene. Este fényes kivilágítás a kertben.

Számos látogatást kér

Rogozsán A.

A Kassai Jelzálogbank

részvénytársaság.

Fő-utca 4. szám. Fő-utca 4. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket. — Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF ÉS TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, Rákóczi-körút 6. sz.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismeretes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

:: Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. :

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Jutányos árak.

Jutányos árak.

Holzer

es. és kir. udvari szállító.

divatháza

Kassa Fő-u. 21. sz.
augusztus hó végével
ittén megszűnik.

E héten pongyolák, bluzok
kerülnek eladásra

tetemesen leszállított
árakon.

Murányi József kiadó.

SZULTÁN

nagyon kellemes, tiszta ízű, szén-savban gazdag, lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Lithium tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyag-bajok esetében, továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására.

Hugyhajtó és huygöldő!

SZULTÁN

Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda:

EPERJES.

Igazgató: **BUDAPEST.**

IV., Ferenc József-rakpart 22. sz.
Kapható Kassán minden ásványvíz-kereskedésben és vendéglőben.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

Felsőmagyarország legrégebb és
:: legnagyobb pénztáza. ::

BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT

nyujt váltóra, betáblázásra,
vagy folyószámla alakjában.

Ingyenes pénzátutalás Amerikába.

Legelőnyösebb feltételek
megállapodás szerint.

Farkas Adolf

villanyerőre berendezett sütődjének
elérhető helyei: Fő-utca 3. — Fő-utca
105. — Kossuth L.-utca 2. — Mészáros-utca
62. — Nagyludmány-utca 12. szám alatt.

Olcsó kenyér! Olcsó liszt!

Kenyer árak: 1 kg. barna kenyér 16 kr.
1 kg. fehér kenyér 18 kr. Nagy barna ken-
nyér 45 kr. Nagy fehér kenyér 50 kr. Gra-
ham kenyér 12 kr. — Liszt árak: 0-ás 25
kr., 2-es 24 kr., 4-es 23 kr., 6-os 22 kr., 7-es
21 kr. Rozsliszt: 1-es 22 kr., 2-es 20 kr.

8 db. sütemény 10 kr.

A város egyik legrégebb
és legjobb fűszerüzlete

átadó.

Átvételhez 5000 K szükséges.
Bővebb felvilágosítást ad: dr. Gráner
Miksa ügyvédi irodája Szepsi-ut 1. sz.

Nyomatott VITÉZ A. UT.KASSA.